

[Estrup]

handlingerne og den totale opløsning, der er i LOs rækker med hensyn til nedsat arbejdstid som middel mod arbejdsløsheden.

Det er ikke just konstruktive toner, der lyder, når LOs formand erklærer, at det nu drejer sig om at fjerne regeringen og dens flertal i folketinget, når SiDs formand, Hardy Hansen, truer med generalstrejke, eller når hr. Heinesen i dag til Politiken udtaler, at forliget mellem regeringen og det radikale venstre har spoleret overenskomstforhandlingerne og vil føre til konflikt til foråret, et forlig, som man meget vel ved på flere væsentlige punkter endnu ikke er færdigforhandlet, og hvoraf folketinget endnu ikke har set ét eneste lovforslag. Det er utroværdigt, og det er uansvarligt. Man må håbe for LO, at medlemmerne kan se det fornuftige i at bruge 6 mill. kr. på en propagandakampagne mod et forlig, som man endnu ikke har set udmøntet i lovgivning – og så i den borgerlige presse!

Men som sagt er det ikke svært at se, hvorfor denne afledningsmanøvre er nødvendig. Uenigheden om eller den direkte afstandtagen fra kravet om en 35 timers arbejdsuge har inden for LOs egne rækker været dramatisk. Først startede Metal sin frokostpausekampagne mod de offentligt ansatte. Så faldt AC og FTF fra, da man ikke kunne få garanti for 100 pct. genbesættelse i den offentlige sektor. Kommunalarbejdernes kongres sagde nej med henvisning til, at 35 timers ugen var et utroværdigt krav. Og som kronen på værket måtte man lide den tort, at LOs tidligere formand, Thomas Nielsen, offentligt udtalte, at det var der ikke råd til. Det er i dag aldeles uklart, om LO overhovedet kan holde sammen om blot en mindre arbejdstidsnedsættelse som led i en overenskomstløsning.

Årsagen kan man læse meget klart i den redegørelse om arbejdstid, som var et resultat af 20. marts-dagsordenen. Rapporten fastslår, at under fem nærmere specificerede gunstige betingelser vil en nedsættelse af arbejdstiden med 1 time føre til en merbeskæftigelse på ca. 30.000 personer, men samtidig understreges det – og jeg citerer her fra rapporten, side 167:

»Kan betingelserne ikke opfyldes, vil de positive beskæftigelsesvirkninger mindskes eller helt udeblive, og der er risiko for, at

kortere arbejdstid forringer de økonomiske udsigter.«

Og hvad er det så for betingelser, der skal være opfyldt? Lad mig igen citere og nøjes med de to første og væsentligste betingelser. Det står i rapporten, side 190:

- »(1) Lønomkostningerne må ikke være højere end i en situation uden arbejdstidsnedsættelse.
(2) Lønmodtagerne skal acceptere den begrænsning af reallønnen, der er nødvendig for, at lønomkostningerne er uændrede og der skabes økonomisk grundlag for erstatningsinvesteringer.«

Det, rapporten fastslår, er, at kun med en meget stram indkomstpolitik, hvor lønomkostningerne ikke stiger som følge af arbejdstidsnedsættelsen – det vil sige, at nedsættelsen sker uden lønkomensation – og hvor lønmodtagerne accepterer den nødvendige reallønsnedgang, således at vi ikke får lønglidning, vil arbejdstidsnedsættelsen føre til den ønskede stigning i beskæftigelsen.

Rapporten konkluderer, hvad dette betyder for overenskomstforhandlingerne, og jeg vil gerne citere en sidste gang, nu fra side 191:

»Det vil derfor stille meget store krav til arbejdsmarkedets parter at udforme en overenskomst, der indeholder kortere arbejdstid, og som samtidig bidrager til, at de samlede lønomkostninger bliver lavere end udlandets, således at konkurrenceevnen fortsat forbedres.«

Det regnestykke, som ligger til grund for denne konklusion, kan meget hurtigt stilles op. Nedsættes arbejdstiden med 1 time, betyder det umiddelbart en lønnedgang på 2,5 pct. Forventes produktiviteten samtidig at stige med $\frac{1}{3}$ heraf, er den nødvendige lønnedgang 1,7 pct. Dette svarer lige præcis til de 2 pct., som alle ved er den maksimale lønstigning ved de kommende overenskomstforhandlinger, hvis man skal gøre sig håb om blot en beskedent forbedring af konkurrenceevnen.

Blot 1 times arbejdstidsnedsættelse pr. år sluger således hele den mulige lønforbedring. Vil man samtidig give en vis lønkomensation til de lavestlønnede, kan det kun ske ved, at de højerelønnede nominelt i kroner og øre må gå ned i løn. Det er prisen for at øge beskæftigelsen gennem en arbejdstidsnedsættelse.